

วิธีการปรับระดับราคาในงบการเงิน

วัตถุประสงค์ของการปรับระดับราคาในบัญชีประจำงวดให้เป็นระดับเดียวกันก็เพื่อผลในการเปรียบเทียบนั่นเอง เทคนิคในการปรับปรุงระดับราคามุ่งได้เป็น ๒ ระเบียบคือ

๑. ปรับตัวเลขทุก ๆ รายการในบัญชีประจำงวดนั้นให้เป็นค่าของเงินในวันสิ้นงวด เพื่อให้ตัวเลขเหล่านี้สามารถเปรียบเทียบกันได้ถูกต้อง (หรืออีกนัยหนึ่งเพื่อคิกค่าไรชาคทุนได้ถูกต้อง)

๒. ปรับตัวเลขในบัญชีประจำงวดของงวดต่าง ๆ กัน ให้เป็นค่าของเงินในวันสิ้นงวดสุดท้าย เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบผลของการดำเนินงานในแต่ละงวดได้ถูกต้อง

อย่างไรก็ตาม การปรับระดับราคาตามวิธีที่ ๒ นี้ไม่จำเป็นจะต้องคิดเป็นค่าของเงินในวันสิ้นงวดสุดท้ายเสมอไป เราอาจปรับให้เป็นค่าของเงินในวันสิ้นงวดแรก หรืองวดใดงวดหนึ่งก็คงให้ผลในการเปรียบเทียบการดำเนินงานได้เช่นเดียวกัน แต่ในทางปฏิบัติ เขามักนิยมปรับระดับราคาให้เป็นค่าของเงินในวันสิ้นงวดสุดท้ายมากกว่า เพราะตัวเลขที่แสดงอำนาจซื้อของเงินในปัจจุบัน เป็นที่สนใจของผู้มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องมากที่สุด

ตัวอย่างวิธีการปรับระดับราคาในงบการเงินที่จะกล่าวต่อไปอย่างละเอียด ได้อาศัยหลักการจากหนังสือ Financial Statements Analysis ของ John N. Myer คือ

ตัวอย่าง ต่อไปนี้เป็นงบเปรียบเทียบสำหรับปี ๒๕๐๑ และ ๒๕๐๒ ของบริษัท ก. จากที่ งบคู่ที่เปรียบเทียบจะแสดงไว้ในงบที่ ๑ และงบกำไรขาดทุนจะแสดงไว้ในงบที่ ๒ ซึ่งจะแสดงให้เห็นว่าการปรับระดับราคาจะต่างกันอย่างไร โดยใช้ดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคทำการปรับ และวันที่ใช้เป็นฐานสำหรับการเปรียบเทียบของบริษัท ก. จากที่ คือวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๒

บริษัท ก. จำกัด

งบดุลเปรียบเทียบ

ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๓ และ ๒๕๐๔

	๒๕๐๔	๒๕๐๓	เพิ่มขึ้น -ลดลง
สินทรัพย์			
สินทรัพย์เคลื่อนไหว			
เงินสด	๓๘๕,๐๐๐	๒๓๗,๐๐๐	๑๔๘,๐๐๐
หลักทรัพย์ระยะสั้น (ในราคาทุน)	๑๕๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐
ลูกหนี้ (หักที่ประมาณว่าจะเก็บไม่ได้)	๑๘๗,๐๐๐	๑๕๘,๐๐๐	๓๘,๐๐๐
สินค้าคงคลัง (ใช้หลัก FIFO ใน ราคาทุนหรือราคาตลาดแล้วแต่ราคา ใดจะต่ำกว่า)	๒๗๘,๐๐๐	๒๕๒,๐๐๐	๒๖,๐๐๐
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	<u>๘,๐๐๐</u>	<u>๕,๐๐๐</u>	<u>๓,๐๐๐</u>
รวม	บาท <u>๑,๐๒๘,๐๐๐</u>	<u>๗๕๓,๐๐๐</u>	<u>๒๗๕,๐๐๐</u>
สินทรัพย์ประจำ			
ที่ดิน	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	-
อาคาร	๑,๒๕๐,๐๐๐	๑,๒๕๐,๐๐๐	-
เครื่องมือเครื่องใช้	<u>๑,๕๕๘,๐๐๐</u>	<u>๑,๓๑๘,๐๐๐</u>	<u>๒๓๖,๐๐๐</u>
รวม	บาท <u>๒,๙๐๘,๐๐๐</u>	<u>๒,๗๖๘,๐๐๐</u>	<u>๑๓๖,๐๐๐</u>
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม			
อาคาร	๓๕,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐
เครื่องมือเครื่องใช้	<u>๑๘๒,๐๐๐</u>	<u>๑๐๘,๐๐๐</u>	<u>๗๓,๐๐๐</u>
รวม	<u>๒๑๗,๐๐๐</u>	<u>๑๕๘,๐๐๐</u>	<u>๕๘,๐๐๐</u>
สินทรัพย์ประจำสุทธิ	<u>๒,๖๙๑,๐๐๐</u>	<u>๒,๖๑๐,๐๐๐</u>	<u>๘๑,๐๐๐</u>
	บาท <u>๓,๖๗๕,๐๐๐</u>	<u>๓,๓๖๒,๐๐๐</u>	<u>๓๑๓,๐๐๐</u>

	๒๕๐๘	๒๕๐๙	เพิ่มขึ้น -ลดลง
ทุนและหนี้สิน			
หนี้สินเกินสภาพ			
เจ้าหนี้	๓๓๕,๐๐๐	๓๒๘,๐๐๐	๕๗,๐๐๐
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	<u>๓,๐๐๐</u>	<u>๒,๐๐๐</u>	<u>๑,๐๐๐</u>
รวม	๓๓๘,๐๐๐	๓๓๐,๐๐๐	๘๘,๐๐๐
บาท			
หนี้สินระยะยาว			
หนี้มีประกัน	<u>๑๐๐,๐๐๐</u>	<u>๑๐๐,๐๐๐</u>	-
ทุน			
หุ้นสามัญ (มูลค่าหุ้นละ ๑๐๐ บาท)	๓,๐๐๐,๐๐๐	๒,๘๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐
กำไรสะสม	<u>๑๕๗,๐๐๐</u>	<u>๑๓๒,๐๐๐</u>	<u>๒๕,๐๐๐</u>
ส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>๓,๑๕๗,๐๐๐</u>	<u>๒,๙๓๒,๐๐๐</u>	<u>๒๒๕,๐๐๐</u>
	<u>๓,๖๗๕,๐๐๐</u>	<u>๓,๓๖๒,๐๐๐</u>	<u>๓๑๓,๐๐๐</u>

(งบที่ ๑)

ตัวเลขดัชนีที่ใช้ในการปรับปรุงงบของบริษัท ก. จากที่ได้ให้ไว้ข้างล่างนี้
พร้อมด้วย Conversion factor สำหรับแต่ละวันหรือวงเวลา

วันที่	ดัชนี	Conversion factor
	<u>๒๕๕๕-๒๕๕๘ = ๑๐๐</u>	<u>ธันวาคม ๒๕๐๙ = ๑๐๐</u>
ธันวาคม, ๒๕๐๖	๑๒๐.๒	๑.๐๒๘
ธันวาคม, ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๐๖	๑๒๑.๕	๑.๐๑๕
ธันวาคม, ๒๕๐๗	๑๒๓.๕	๑.๐๐๒
ธันวาคม, ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๐๗	๑๒๓.๘	.๙๙๘
ธันวาคม, ๒๕๐๙	๑๒๓.๗	๑.๐๐๐

วันที่	บัญชี	Conversion Factor
	๒๕๕๖-๒๕๕๘ = ๑๐๐	ธันวาคม ๒๕๐๘ - ๑๐๐
ถัวเฉลี่ย, ๒๕๐๖	๑๒๐.๒	๑.๐๔๔
ถัวเฉลี่ย, ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๐๖	๑๒๑.๔	๑.๐๓๔
ธันวาคม, ๒๕๐๖	๑๒๑.๖	๑.๐๓๒
ถัวเฉลี่ย, ๒๕๐๗	๑๒๓.๕	๑.๐๑๖
ถัวเฉลี่ย, ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๐๗	๑๒๓.๘	๑.๐๑๔
ธันวาคม, ๒๕๐๗	๑๒๓.๗	๑.๐๑๕
ถัวเฉลี่ย, ๒๕๐๘	๑๒๔.๗	๑.๐๐๗
ถัวเฉลี่ย, ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๐๘	๑๒๕.๕	๑.๐๐๐
ธันวาคม, ๒๕๐๘	๑๒๕.๕	๑.๐๐๐

บริษัท ก. จำกัด

งบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบ

สำหรับปี สิ้นสุด ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๗ และ ๒๕๐๘

	๒๕๐๘	๒๕๐๗	เพิ่มขึ้น -ลดลง
ยอดขาย (สุทธิ)	<u>๒,๕๘๘,๐๐๐</u>	<u>๑,๘๓๘,๐๐๐</u>	<u>๗๕๐,๐๐๐</u>
หัก:			
ต้นทุนสินค้าที่ขาย	๑,๐๖๒,๐๐๐	๗๕๓,๐๐๐	๓๐๙,๐๐๐
ค่าเสื่อมราคา	๕๘,๐๐๐	๕๑,๐๐๐	๗,๐๐๐
รายจ่ายอื่น ๆ, หักรายได้อื่น ๆ	<u>๖๗๘,๐๐๐</u>	<u>๔๗๒,๐๐๐</u>	<u>๒๐๖,๐๐๐</u>
	<u>๑,๘๐๘,๐๐๐</u>	<u>๑,๒๗๖,๐๐๐</u>	<u>๕๓๒,๐๐๐</u>
กำไรสุทธิก่อนหักภาษีเงินได้	๗๕๐,๐๐๐	๕๖๒,๐๐๐	๑๘๘,๐๐๐
ภาษีเงินได้	<u>๓๘๕,๐๐๐</u>	<u>๒๖๕,๐๐๐</u>	<u>๑๒๐,๐๐๐</u>
กำไรสุทธิประจำปี	๓๖๕,๐๐๐	๒๙๗,๐๐๐	๖๘,๐๐๐
เงินปันผลจ่าย	<u>๓๐๐,๐๐๐</u>	<u>๒๘๐,๐๐๐</u>	<u>๒๐,๐๐๐</u>
ยอดคงเหลือยกไปกำไรสะสม	<u>๖๕,๐๐๐</u>	<u>(๒๓,๐๐๐)</u>	<u>๘๘,๐๐๐</u>

(งบที่ ๒)

การปรับปรุงงบกำไรขาดทุน

การปรับปรุงงบกำไรขาดทุนสำหรับปี สิ้นสุด ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๗

ยอดขาย: สมมติว่ามีการขายอยู่ในระดับเดียวกันตลอดปี ทั้งนี้สำหรับระดับราคา
 ตัวเฉลี่ยของปี ๒๕๐๗ เป็น ๑๒๓.๕ ยอดขายของปีนี้จะถูกปรับเป็นระดับราคาของเดือน
 ธันวาคม ๒๕๐๗ โดยใช้ Conversion factor ๑.๐๐๒ ดังนี้

$$๑,๘๓๘,๐๐๐ \times ๑.๐๐๒ = ๑,๘๔๑,๗๐๐ \text{ บาท}$$

ต้นทุนสินค้าที่ขาย: สมมติให้สินค้าคงคลัง ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๗ เป็น
 ๑๒๔,๐๐๐ บาท และใช้สินค้าคงคลัง ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๗ ตามที่ได้แสดงไว้ในงบดุล
 เปรียบเทียบ ในการคำนวณต่อไปนี้

ต้นทุนสินค้าที่ขาย	๗๕๓,๐๐๐
บวก สินค้าคงคลัง ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๗	<u>๒๕๒,๐๐๐</u>
รวมสินค้าที่ขายและสินค้าคงคลังในสต็อก	๑,๐๐๕,๐๐๐
หัก สินค้าคงคลัง ณ ๑ มกราคม ๒๕๐๗	<u>๑๒๔,๐๐๐</u>
สินค้าที่ซื้อระหว่างปี ๒๕๐๗	<u>๘๘๑,๐๐๐</u>

การหมุนเวียนของสินค้า: จะคำนวณได้ดังนี้คือ หาสินค้าคงคลังตัวเฉลี่ยซึ่งหาได้
 โดยการบวกสินค้าคงคลังต้นปีและสินค้าคงคลังสิ้นปีเข้าด้วยกัน แล้วหารด้วย ๒ ดังต่อไปนี้

$$๑๒๔,๐๐๐ + ๒๕๒,๐๐๐ = ๓๗๖,๐๐๐ \text{ บาท}$$

$$๓๗๖,๐๐๐ \div ๒ = ๑๘๘,๐๐๐ \text{ บาท}$$

แล้วหาร ต้นทุนสินค้าที่ขายด้วยสินค้าคงคลังตัวเฉลี่ยก็จะได้อัตราการหมุนเวียนของ
 สินค้า

$$๗๕๓,๐๐๐ \div ๑๘๘,๐๐๐ = ๔ \text{ ครั้ง}$$

เพราะว่าใช้การตีราคาสินค้าคงคลังแบบ FIFO และการหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง
 เป็น ๔ ครั้ง จึงอาจจะสมมติได้ว่า สินค้าคงคลัง ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๗ ได้รับเข้ามา
 ในระหว่างงวดเดือนตุลาคมถึงธันวาคม ๒๕๐๖ และสินค้าคงคลัง ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๗
 ได้รับเข้ามาระหว่างงวดเดือนตุลาคมถึงธันวาคม ๒๕๐๗ ตามราคาตัวเฉลี่ยสำหรับงวดนั้น ๆ

การปรับปรุงตัวเลขในการคำนวณต้นทุนสินค้าที่ขายโดย Conversion factor
ต่าง ๆ ที่ได้มาเป็นดังนี้

สินค้าคงคลัง ณ ๑ มกราคม ๒๕๐๓	๑๒๔,๐๐๐ X ๑.๐๑๔	=	๑๒๖,๕๐๐
สินค้าที่ซื้อ สินค้าที่ซื้อระหว่างปี ๒๕๐๓	๔๔๑,๐๐๐ X ๑.๐๐๒	=	<u>๔๔๒,๘๐๐</u>
			๑,๐๐๘,๒๐๐
สินค้าคงคลัง ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๓	๒๕๒,๐๐๐ X .๘๘๘	=	<u>๒๕๑,๓๐๐</u>
ต้นทุนสินค้าที่ขาย (รวมค่าของเงินเดือนธันวาคม ๒๕๐๓)			<u>๗๕๓,๕๐๐</u>

ค่าเสื่อมราคา: อัตราค่าเสื่อมราคาคิดตามวิธีเส้นตรงตามตารางต่อไปนี้

	ปีที่ได้รับ	อัตรา	ราคาทุน	Conversion	ราคาทุน	ประจำปี	ค่าเสื่อมราคา
	เข้ามา	ค่าเสื่อมราคา	ตามบัญชี	Factor	ปรับปรุงแล้ว	ตามบัญชี	ปรับปรุงแล้ว
ที่ดิน	๒๕๐๖	-	๒๐๐,๐๐๐	๑.๐๒๔	๒๐๕,๘๐๐	-	-
อาคาร	๒๕๐๖	๒%	๑,๒๕๐,๐๐๐	๑.๐๒๔	๑,๒๘๖,๓๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๕,๓๐๐
เครื่องใช้	๒๕๐๖	๕%	๔๖๒,๐๐๐	๑.๐๒๔	๔๘๓,๐๐๐	๒๓,๐๐๐	๒๓,๓๐๐
เครื่องใช้	๒๕๐๓	๕%	๔๕๖,๐๐๐	๑.๐๐๒	๔๕๖,๘๐๐	๒๓,๐๐๐	๒๓,๐๐๐
			บาท ๒,๓๖๘,๐๐๐		๒,๘๓๖,๐๐๐	๘๑,๐๐๐	๘๓,๐๐๐

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ: สมมติว่าค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เกิดขึ้นในระดัับเดียวกันตลอดปี
ค่าใช้จ่ายเหล่านี้จะถูกปรับเป็นระดับราคาของเดือนธันวาคม ๒๕๐๓ โดยใช้ Conversion
factor ๑.๐๐๒ :

$$๔๗๒,๐๐๐ \times ๑.๐๐๒ = ๔๗๒,๘๐๐ \text{ บาท}$$

ภาษีเงินได้: เนื่องจากการขายและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ได้เกิดขึ้นในระดัับเดียวกัน
ตลอดทั้งปี จึงเป็นเหตุผลสมควรที่จะสมมติว่าภาษีเงินได้เกิดขึ้นในอัตราตัวเฉลี่ยตลอดปี
เพราะฉะนั้นจึงปรับเป็นระดับราคาของเดือนธันวาคม ๒๕๐๓ โดยใช้ Conversion factor

$$๑.๐๐๒ : ๒๖๕,๐๐๐ \times ๑.๐๐๒ = ๒๖๕,๕๐๐ \text{ บาท}$$

เงินปันผลจ่าย: ข้อมูลกำหนดว่าเงินปันผลได้จ่ายไปในเดือนธันวาคม จึงไม่จำเป็นต้องทำการปรับปรุงใด ๆ

งบกำไรขาดทุนที่ปรับปรุงแล้ว สำหรับปีสิ้นสุด ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๗

งบกำไรขาดทุนที่ปรับปรุงแล้วของบริษัท ก. จำกัด สำหรับปีสิ้นสุด ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๗ แสดงไว้ในงบที่ ๓

บริษัท ก. จำกัด
งบกำไรขาดทุนที่ปรับปรุงแล้ว
สำหรับปีสิ้นสุด ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๗
(คำนวณตามค่าของเงิน เดือนธันวาคม ๒๕๐๗)

ยอดขาย (สุทธิ)		๑,๘๔๑,๓๐๐
<u>หัก:</u>		
ต้นทุนสินค้าที่ขาย	๓๕๓,๕๐๐	
ค่าเสื่อมราคา	๕๓,๐๐๐	
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ หักรายได้อื่น ๆ	<u>๕๗๒,๕๐๐</u>	<u>๑,๓๖๓,๕๐๐</u>
กำไรสุทธิก่อนหักภาษีเงินได้		๕๑๘,๓๐๐
ภาษีเงินได้		<u>๒๖๕,๕๐๐</u>
กำไรสุทธิประจำปี		๒๕๒,๘๐๐
เงินปันผลจ่าย		<u>๒๘๐,๐๐๐</u>
ยอดคงเหลือยกไปกำไรสะสม (ขาดทุน)	บาท	(๒๗,๒๐๐)
	(งบที่ ๓)	

การปรับปรุงงบกำไรขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุด ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๘

วิธีปฏิบัติที่ใช้ในการปรับปรุงงบกำไรขาดทุนปี ๒๕๐๘ เป็นวิธีเดียวกันกับที่ใช้ในการปรับปรุงงบกำไรขาดทุนปี ๒๕๐๗

ยอดขาย: ยอดขายจะเปลี่ยนจากระดับราคาตัวเฉลี่ยตลอดปี ๒๕๐๔ เป็นระดับราคาของเดือนธันวาคม ๒๕๐๔ โดยใช้ Conversion factor ๑.๐๐๗ ดังต่อไปนี้ :

$$๒,๕๔๔,๐๐๐ \times ๑.๐๐๗ = ๒,๖๐๖,๐๐๐ \text{ บาท}$$

ต้นทุนสินค้าที่ขาย: โดยใช้สินค้าคงคลังที่แสดงไว้ในงบดุลเปรียบเทียบสำหรับปีสิ้นสุด ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๓ และ ๒๕๐๔ คำนวณได้ดังต่อไปนี้:

ต้นทุนสินค้าที่ขาย	๑,๐๖๒,๐๐๐
บวก สินค้าคงคลัง ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๔	<u>๒๗๔,๐๐๐</u>
สินค้าที่ขายและที่ยังคงมีอยู่ในสต็อก	๑,๓๔๐,๐๐๐
หัก สินค้าคงคลัง ณ ๑ มกราคม ๒๕๐๔	<u>๒๕๒,๐๐๐</u>
สินค้าที่ขอมาระหว่างปี ๒๕๐๔	บาท ๑,๐๔๔,๐๐๐

อัตราการหมุนเวียนคำนวณได้ดังต่อไปนี้

$$๒๕๒,๐๐๐ + ๒๗๔,๐๐๐ = ๕๒๖,๐๐๐ \text{ บาท}$$

$$๕๒๖,๐๐๐ \div ๒ = ๒๖๓,๐๐๐ \text{ บาท}$$

$$๑,๐๖๒,๐๐๐ \div ๒๖๓,๐๐๐ = ๔ \text{ ครั้ง เท่ากับของปี ๒๕๐๓}$$

การปรับปรุงตัวเลขในการคำนวณหาต้นทุนสินค้าที่ขายเป็นดังนี้

สินค้าคงคลัง ณ ๑ มกราคม ๒๕๐๔	๒๕๒,๐๐๐	x ๑.๐๑๔	๒๕๕,๕๐๐
สินค้าที่ขอมาระหว่างปี ๒๕๐๔	๑,๐๔๔,๐๐๐	x ๑.๐๐๗	<u>๑,๐๕๕,๖๐๐</u>
			๑,๓๑๑,๑๐๐
สินค้าคงคลัง ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๔	๒๗๔,๐๐๐	x ๑.๐๐๐	<u>๒๗๔,๐๐๐</u>
ต้นทุนสินค้าที่ขาย (ตามมูลค่าของเงินเดือนธันวาคม ๒๕๐๔)	บาท		<u>๑,๐๓๗,๑๐๐</u>

ค่าเสื่อมราคา: ตามตารางต่อไปนี้คือ

	ปีที่ได้รับ เข้ามา	อัตรา ค่าเสื่อม ราคา	ราคาทุน		ราคาทุน ที่ ปรับปรุงแล้ว	ค่าเสื่อมราคา ประจำปี ที่ปรับปรุงแล้ว	
			ตาม บัญชี	Conversion Factor		ตามบัญชี	ปรับปรุงแล้ว
ที่ดิน	๒๕๐๖	-	๒๐๐,๐๐๐	๑.๐๕๔	๒๐๘,๘๐๐	-	-
อาคาร	๒๕๐๖	๒%	๑,๒๕๐,๐๐๐	๑.๐๕๔	๑,๓๐๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๒๖,๑๐๐
เครื่องใช้	๒๕๐๖	๕%	๘๖๒,๐๐๐	๑.๐๕๔	๘๙๙,๕๐๐	๔๓,๐๐๐	๔๔,๘๐๐
เครื่องใช้	๒๕๐๗	๕%	๔๕๖,๐๐๐	๑.๐๑๖	๔๖๓,๓๐๐	๒๓,๐๐๐	๒๓,๘๐๐
เครื่องใช้	๒๕๐๘	๕%	<u>๑๓๖,๐๐๐</u>	๑.๐๐๗	<u>๑๓๗,๐๐๐</u>	<u>๗,๐๐๐</u>	<u>๗,๐๐๐</u>
		บาท	<u>๒,๙๐๔,๐๐๐</u>		<u>๓,๐๑๕,๐๐๐</u>	<u>๙๕,๐๐๐</u>	<u>๑๐๑,๕๐๐</u>

ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ: ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ จะปรับเป็นระดับราคาของเดือนธันวาคม ๒๕๐๘
โดยใช้ Conversion factor ๑.๐๐๗

$$๖๗๘,๐๐๐ \times ๑.๐๐๗ = ๖๘๒,๗๐๐ \text{ บาท}$$

ภาษีเงินได้: ภาษีเงินได้จะปรับเป็นระดับราคาของเดือนธันวาคม ๒๕๐๘ โดยใช้
Conversion factor ๑.๐๐๗

$$๓๘๕,๐๐๐ \times ๑.๐๐๗ = ๓๘๗,๗๐๐ \text{ บาท}$$

เงินปันผลจ่าย: เงินปันผลไม่ต้องปรับปรุง เพราะเป็นเงินปันผลจ่ายในเดือนธันวาคม

งบกำไรขาดทุนที่ปรับปรุงแล้วสำหรับปีสิ้นสุด ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๘

งบกำไรขาดทุนที่ปรับปรุงแล้วของบริษัท ก. จำกัด สำหรับปีสิ้นสุด ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๘
ตามมูลค่าของเงินเดือนธันวาคม ๒๕๐๘ แสดงไว้ในตารางแรกของรูปงบที่ ๔
งบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบที่ปรับปรุงแล้วสำหรับปี สิ้นสุด ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๗ และ ๒๕๐๘

การเปรียบเทียบงบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบที่ปรับปรุงแล้วของบริษัท ก. จำกัด สำหรับปี
สิ้นสุด ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๗ และ ๒๕๐๘ โดยแสดงมูลค่าของเงินเดือนธันวาคม ๒๕๐๘

แต่ละรายการในงบกำไรขาดทุนที่ปรับปรุงแล้วของปี ๒๕๐๓ จะคูณด้วย Conversion factor ๑.๐๑๕ ส่วนงบกำไรขาดทุนที่ปรับปรุงแล้วของปี ๒๕๐๔ ไม่ต้องทำการปรับปรุงใด ๆ อีก
ได้แสดงไว้ในรูปงบทที่ ๔

บริษัท ก. จำกัด
งบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบที่ปรับปรุงแล้ว
สำหรับปีสิ้นสุด ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๓ และ ๒๕๐๔
(ตามมูลค่าของเงินเดือนธันวาคม ๒๕๐๔)

	๒๕๐๔	๒๕๐๓	เพิ่มขึ้น - ลดลง
ยอดขาย (สุทธิ)	๒,๖๐๖,๐๐๐	๑,๘๖๘,๓๐๐	๗๓๗,๗๐๐
หัก:			
ต้นทุนสินค้าที่ขาย	๑,๐๓๓,๑๐๐	๗๖๘,๘๐๐	๓๐๔,๒๐๐
ค่าเสื่อมราคา	๑๐๑,๕๐๐	๘๘,๕๐๐	๑๓,๐๐๐
รายจ่ายอื่น ๆ หักรายได้อื่น ๆ	<u>๖๘๒,๗๐๐</u>	<u>๕๘๐,๐๐๐</u>	<u>๑๐๒,๗๐๐</u>
	<u>๑,๘๑๗,๒๐๐</u>	<u>๑,๓๓๗,๓๐๐</u>	<u>๔๗๙,๙๐๐</u>
กำไรสุทธิก่อนหักภาษีเงินได้	๗๘๘,๘๐๐	๕๒๖,๐๐๐	๒๖๒,๘๐๐
ภาษีเงินได้	<u>๓๘๗,๗๐๐</u>	<u>๒๖๘,๕๐๐</u>	<u>๑๑๙,๒๐๐</u>
กำไรสุทธิประจำปี	๓๖๑,๑๐๐	๒๕๗,๕๐๐	๑๐๓,๖๐๐
เงินปันผลจ่าย	<u>๓๐๐,๐๐๐</u>	<u>๒๘๕,๒๐๐</u>	<u>๑๕,๘๐๐</u>
ยอดคงเหลือยกไปกำไรสะสม	บาท <u>๖๑,๑๐๐</u>	(<u>๒๓๗,๗๐๐</u>)	<u>๘๘,๘๐๐</u>

(งบทที่ ๔)

การปรับปรุงงบดุล

การปรับปรุงงบดุล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๓

เงินสดและลูกหนี้: ยอดคงเหลือของเงินสดและลูกหนี้ ไม่ต้องทำการปรับปรุง เพราะว่าจะคงไว้ตามมูลค่าของเงินเดือนธันวาคม ๒๕๐๗

หลักทรัพย์ชั่วคราว: หลักทรัพย์ชั่วคราวคือเงินลงทุนชั่วคราวที่อาจจะเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ในทันทีที่ต้องการ ดังนั้นจึงถือว่ามีสภาพคล่องและถือปฏิบัติเช่นเดียวกับเงินสด บริษัท ก. จำกัคได้แสดงหลักทรัพย์ชั่วคราวนี้ไว้ในราคาทุน

สินค้าคงคลัง: สินค้าคงคลังจะปรับปรุงความวิธีการปรับปรุงงบกำไรขาดทุน

ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า: ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าเกิดขึ้นระหว่างงวด ๓ เดือนหลังของปี ๒๕๐๗ จึงปรับเป็นมูลค่าของเงินเดือนธันวาคม ๒๕๐๗ โดยใช้ Conversion factor ๐.๘๘๘

$$๕,๐๐๐ \times ๐.๘๘๘ = ๕,๐๐๐ \text{ บาท}$$

สินทรัพย์ประจำ: ตัวเลขที่ปรับปรุงแล้วของสินทรัพย์ประจำและค่าเสื่อมราคาสะสม ได้มาจากตารางที่เตรียมขึ้นสำหรับการปรับปรุงงบกำไรขาดทุน ค่าเสื่อมราคาสะสมมีดังนี้

ปี ๒๕๐๖ ๗๐,๐๐๐ บาท

ปี ๒๕๐๗ ๕๓,๐๐๐ "

๑๒๓,๐๐๐ บาท

หนี้สิน: หนี้สินได้แสดงไว้ตามค่าของเงินเดือนธันวาคม ๒๕๐๗ ไม่ต้องทำการปรับปรุง

ทุน: สมมติว่าบริษัทนี้ตั้งขึ้นในปี ๒๕๐๖ มีทุน ๒,๔๐๐,๐๐๐ บาท ใ้รับชำระในเวลาต่าง ๆ กันในระหว่างปีนั้น หรือในมูลค่าตัวเฉลี่ยของเงินปี ๒๕๐๖ เงินจำนวนนี้จะเปลี่ยนมาเป็นค่าของเงินเดือน ธันวาคม ๒๕๐๗ โดยใช้ Conversion factor ๑.๐๒๘

$$๒,๔๐๐,๐๐๐ \times ๑.๐๒๘ = ๒,๔๘๑,๒๐๐ \text{ บาท}$$

กำไรสะสม: ตัวเลขกำไรสะสมที่ปรับปรุงแล้วก็คือผลต่างระหว่างสินทรัพย์ที่ปรับปรุงแล้ว และหนี้สิน และทุนที่ปรับปรุงแล้วนั่นเอง

งบดุลของบริษัท ก. จำกัค ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๗ แสดงความค่างของเงินเดือนธันวาคม ๒๕๐๗ จะแสดงไว้ในรูปงบที่ ๕

การปรับปรุงบัญชี ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๔

ยอดคงเหลือของเงินสด หลักทรัพย์ชั่วคราว ลูกหนี้ และหนี้สิน ถือตามที่แสดงไว้เป็นค่าของเงินเดือนธันวาคม ๒๕๐๔ เพราะฉะนั้นจึงไม่คงปรับปรุง แต่มีรายการอื่น ๆ ที่จะต้องปรับปรุงคือ

ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า : ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าได้จ่ายไปในเวลาต่าง ๆ กันตลอดปี จึงใช้ Conversion Factor 1.007 :

$$8,000 \times 1.007 = 8,056 \text{ บาท}$$

บริษัท ก. จำกัด

บัญชีที่ปรับปรุงแล้ว

ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๗

(ตามค่าของเงินเดือนธันวาคม ๒๕๐๗)

สินทรัพย์

สินทรัพย์เกินสัฟ :

เงินสด	๒๓๗,๐๐๐
หลักทรัพย์ชั่วคราว (ในราคาทุน)	๑๐๐,๐๐๐
ลูกหนี้ (หักที่ประมาณว่าจะเก็บไม่ได้)	๑๕๕,๐๐๐
สินค้าคงคลัง (ตามหลัก FIFO ในราคาทุนหรือ ราคาตลาดแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า)	๒๕๑,๗๐๐
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	<u>๕,๐๐๐</u>

รวมสินทรัพย์เกินสัฟ

๖๕๘,๗๐๐

สินทรัพย์ประจำ

ที่ดิน		๒๐๕,๘๐๐
อาคาร		๑,๒๘๖,๓๐๐
เครื่องมือเครื่องใช้		<u>๑,๓๕๓,๕๐๐</u>
รวมสินทรัพย์ประจำ		๒,๘๔๕,๖๐๐

หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม

อาคาร	๕๑,๕๐๐	
เครื่องมือเครื่องใช้	<u>๑๑๑,๕๐๐</u>	<u>๑๖๓,๐๐๐</u>

สินทรัพย์ประจำสุทธิ

๒,๖๘๒,๖๐๐

บาท ๓,๕๒๕,๗๐๐

หนี้สินและทุน

หนี้สินเงินสัปดาห์

เจ้าหนี้		๓๒๘,๐๐๐
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย		<u>๒,๐๐๐</u>

รวมหนี้สินเงินสัปดาห์

๓๓๐,๐๐๐

หนี้สินระยะยาว

เจ้าหนี้มีประกัน ถึงกำหนด ๑ มกราคม ๒๕๑๑		๑๐๐,๐๐๐
---	--	---------

ทุน:

ทุนสามัญ (มูลค่าหุ้นละ ๑๐๐ บาท)		๒,๘๘๑,๒๐๐
---------------------------------	--	-----------

กำไรสะสม

๑๑๔,๕๐๐

ส่วนของผู้ถือหุ้น

๒,๙๙๕,๗๐๐

บาท ๓,๕๒๕,๗๐๐

งบที่ ๕

สินทรัพย์ประจำ : ตัวเลขที่ปรับปรุงแล้วของสินทรัพย์ประจำและค่าเสื่อมราคาสะสม ได้มาจากตารางที่เตรียมขึ้นสำหรับการปรับปรุงงบกำไรขาดทุนประจำปีสิ้นสุด ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๔ ค่าเสื่อมราคาสะสมที่ปรับปรุงแล้ว ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๓ เป็น : ๑๖๓,๐๐๐ บาท ซึ่งจะปรับเป็นค่าของเงินเดือนธันวาคม ๒๕๐๔ โดยใช้ Conversion Factor 1.015

$$163,000 \times 1.015 = 165,400$$

บวก ค่าเสื่อมราคาที่ปรับปรุงแล้วของ
ปี ๒๕๐๔ ตามที่แสดงในตารางที่เตรียม
ขึ้นสำหรับการปรับปรุงงบกำไรขาดทุน

101,400

บาท 266,800

ทุน : ทุนที่ปรับปรุงเป็นของ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๓ ๒,๔๘๑,๒๐๐ บาท จะต้องปรับปรุงให้เป็นตามค่าของเงินเดือนธันวาคม ๒๕๐๔

$$2,881,200 \times 1.015 = 2,924,400$$

บวก ทุนที่ขายเพิ่มเติมในเดือนธันวาคม
๒๕๐๔ ซึ่งไม่ต้องการปรับปรุง

200,000

บาท 3,124,400

งบดุลของบริษัท ก. จำกัด ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๔ ตามค่าของเงินเดือนธันวาคม ๒๕๐๔ แสดงไว้ในตอนแรกของรูปงบทที่ ๖

งบดุลเปรียบเทียบที่ปรับปรุงแล้ว ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๓ และ ๒๕๐๔

งบดุลเปรียบเทียบที่ปรับปรุงแล้ว เตรียมขึ้นโดยใช้วิธีเดียวกันกับการเตรียมงบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบที่ปรับปรุงแล้ว แต่ละรายการในงบดุลที่ปรับปรุงแล้วของ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๓ จะคูณด้วย Conversion Factor 1.015 งบดุลที่ปรับปรุงแล้วของ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๔ ไม่ต้องการทำการปรับปรุงอีก ผลของงบดุลเปรียบเทียบที่ปรับปรุงแล้วของบริษัท ก. จำกัด ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๓ และ ๒๕๐๔ ตามมูลค่าของเงินเดือนธันวาคม ๒๕๐๔ แสดงในงบทที่ ๖

บริษัท ก. จำกัด
งบดุลเปรียบเทียบที่ปรับปรุงแล้ว
ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๓ และ ๒๕๐๔
(ตามค่าของเงินเดือนธันวาคม ๒๕๐๔)

สินทรัพย์	๒๕๐๔	๒๕๐๓	เพิ่มขึ้น - ลดลง
สินทรัพย์เกินสัฟ			
เงินสด	๓๙๕,๐๐๐	๒๕๐,๖๐๐	๑๔๔,๔๐๐
หลักทรัพย์ชั่วคราว (ราคาทุน)	๑๕๐,๐๐๐	๑๐๑,๕๐๐	๔๘,๕๐๐
ลูกหนี้ (หักที่ประมาณว่าจะเก็บ ไม่ได้)	๑๙๓,๐๐๐	๑๖๑,๕๐๐	๓๑,๖๐๐
สินค้าคงคลัง (ใช้หลัก FIFO ในราคาทุนหรือราคาตลาด แล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า)	๒๓๗,๐๐๐	๒๕๕,๕๐๐	๒๒,๕๐๐
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	๔,๐๐๐	๕,๐๐๐	๓,๐๐๐
รวมสินทรัพย์เกินสัฟ บาท	<u>๑,๐๒๙,๐๐๐</u>	<u>๗๖๔,๐๐๐</u>	<u>๒๖๔,๐๐๐</u>
สินทรัพย์ประจำ			
ที่ดิน	๒๐๘,๘๐๐	๒๐๘,๘๐๐	-
อาคาร	๑,๓๐๕,๐๐๐	๑,๓๐๕,๐๐๐	-
เครื่องมือเครื่องใช้	๑,๕๐๐,๒๐๐	๑,๓๖๓,๒๐๐	๑๓๗,๐๐๐
รวมสินทรัพย์ประจำ บาท	<u>๓,๐๑๔,๐๐๐</u>	<u>๒,๘๗๗,๐๐๐</u>	<u>๑๓๗,๐๐๐</u>
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม			
อาคาร	๙๘,๓๐๐	๕๒,๒๐๐	๒๖,๑๐๐
เครื่องมือเครื่องใช้	๑๘๘,๕๐๐	๑๑๓,๒๐๐	๗๕,๓๐๐
รวมค่าเสื่อมราคาสะสม	<u>๒๘๖,๘๐๐</u>	<u>๑๖๕,๔๐๐</u>	<u>๑๐๑,๔๐๐</u>
สินทรัพย์ประจำสุทธิ	<u>๒,๗๒๗,๒๐๐</u>	<u>๒,๗๑๑,๖๐๐</u>	<u>๓๕,๖๐๐</u>
บาท	<u>๓,๗๔๕,๒๐๐</u>	<u>๓,๕๓๕,๖๐๐</u>	<u>๒๙๙,๖๐๐</u>

หนี้สินและทุน		๒๕๐๘	๒๕๐๗	เพิ่มชน - ลดลง
หนี้สิน				
หนี้สินเกินสัปดาห์				
เจ้าหนี้		๓๓๕,๐๐๐	๓๓๒,๕๐๐	๒๒,๕๐๐
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย		<u>๓,๐๐๐</u>	<u>๒,๐๐๐</u>	<u>๑,๐๐๐</u>
รวมหนี้สินเกินสัปดาห์	บาท	<u>๓๓๘,๐๐๐</u>	<u>๓๓๔,๕๐๐</u>	<u>๓,๕๐๐</u>
หนี้สินระยะยาว				
หนี้มีประกัน ถึงกำหนด				
๑ มกราคม ๒๕๑๑	บาท	<u>๑๐๐,๐๐๐</u>	<u>๑๐๑,๕๐๐</u>	- <u>๑,๕๐๐</u>
ทุน :				
ทุนสามัญ (มูลค่าหุ้นละ ๑๐๐ บาท)		๓,๑๒๔,๕๐๐	๒,๕๒๔,๕๐๐	๒๐๐,๐๐๐
กำไรสะสม		<u>๑๓๒,๘๐๐</u>	<u>๑๑๕,๘๐๐</u>	<u>๑๗,๐๐๐</u>
ส่วนของผู้ถือหุ้น	บาท	<u>๓,๒๕๗,๒๐๐</u>	<u>๒,๖๔๐,๓๐๐</u>	<u>๖๑๖,๙๐๐</u>

งบที่ ๖

การเปรียบเทียบงบกำไรขาดทุนที่ปรับปรุงและรายงานเดิม

งบกำไรขาดทุนของบริษัท ก. จำกัด ประจำปี สิ้นสุด ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๘ ตามที่ได้รายงานและปรับปรุงเป็นค่าของเงินเดือนธันวาคม ๒๕๐๘ ได้เปรียบเทียบไว้ใน งบที่ ๗ ยอดขายตามที่ได้ปรับปรุงสูงกว่าตามรายงาน ๑๘,๐๐๐ บาท เนื่องจากว่ารายการค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ปรับปรุงแล้วสูงกว่าตามรายงานถึง ๑๕,๒๐๐ บาท กำไรสุทธิ ก่อนหักภาษีเงินได้ที่ปรับปรุงแล้วจึงลดลง ๑๒,๐๐๐ บาท ภาษีเงินได้ที่ปรับปรุงแล้วสูงกว่าจำนวนตามรายงาน ๒,๗๐๐ บาท ซึ่งเป็นผลให้กำไรสุทธิที่ปรับปรุงแล้วต่ำกว่าตามรายงาน ๓,๕๐๐ บาท ดังนั้นการปรับปรุงระดับราคาจึงชี้ให้เห็นความแตกต่างระหว่างกำไรสุทธิที่แสดงตามค่าของเงินเดือนธันวาคม ๒๕๐๘ และกำไรสุทธิตามรายงานซึ่งคำนวณขึ้นโดยวิธีการบัญชีที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป

บริษัท ก. จำกัด
งบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบ
สำหรับปีสิ้นสุด ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๘
(ตามรายงานและตามปรับปรุงเป็นตามค่าของเงินเดือนธันวาคม ๒๕๐๘)

รายการ	ปรับปรุงตาม ค่าของเงิน เดือน ธ.ค. ๒๕๐๘	ปรับปรุงตาม ค่าของเงิน เดือน ธ.ค. ๒๕๐๘	เพิ่มขึ้น -ลดลง โดยการปรับปรุง
ยอดขาย (สุทธิ)	<u>๒,๕๘๘,๐๐๐</u>	<u>๒,๒๐๖,๐๐๐</u>	<u>๑๘,๐๐๐</u>
หัก :			
ต้นทุนสินค้าที่ขาย	๑,๐๖๒,๐๐๐	๑,๐๗๓,๑๐๐	๑๑,๑๐๐
ค่าเสื่อมราคา	๕๘,๐๐๐	๑๐๑,๕๐๐	๓,๕๐๐
รายจ่ายอื่น ๆ หักจ่ายไปอื่น ๆ	<u>๖๗๘,๐๐๐</u>	<u>๖๘๒,๓๐๐</u>	<u>๔,๓๐๐</u>
บาท	<u>๑,๘๙๘,๐๐๐</u>	<u>๑,๘๕๖,๙๐๐</u>	<u>๑๘,๑๐๐</u>
กำไรสุทธิก่อนหัก			
-ภาษีเงินได้	๓๕๐,๐๐๐	๓๕๘,๘๐๐	-๘,๘๐๐
ภาษีเงินได้	<u>๓๘๕,๐๐๐</u>	<u>๓๘๓,๓๐๐</u>	<u>๑,๗๐๐</u>
กำไรสุทธิสำหรับปี	๓๖๕,๐๐๐	๓๖๑,๑๐๐	-๓,๙๐๐
เงินปันผลจ่าย	<u>๓๐๐,๐๐๐</u>	<u>๓๐๐,๐๐๐</u>	-
ยอดคงเหลือยกไป			
-กำไรสะสม บาท	<u>๖๕,๐๐๐</u>	<u>๖๑,๑๐๐</u>	<u>-๓,๙๐๐</u>

(ต่อหน้า ๒)

งบที่ ๓

บริษัท ก จำกัด
งบกำไรสะสมเปรียบเทียบ
สำหรับปีสิ้นสุด ณ ธันวาคม ๒๕๐๔
(ตามรายงานและค่าที่ปรับปรุงเป็นค่าของเงินเดือน ธันวาคม ๒๕๐๔)

	ตาม รายงาน	ปรับปรุงตามค่าของเงิน - เดือนธ.ค. ๒๕๐๔	ลดลงโดย การปรับปรุง
ยอดคงเหลือ : ๓๑ ธ.ค. ๒๕๐๓	๑๓๒,๐๐๐	๑๑๔,๘๐๐	๑๗,๒๐๐
บวก : กำไรสุทธิสำหรับปี	<u>๓๖๕,๐๐๐</u>	<u>๓๖๑,๑๐๐</u>	<u>๓,๙๐๐</u>
	๕๙๗,๐๐๐	๔๗๕,๙๐๐	๑๒๑,๑๐๐
หัก : เงินปันผลจ่าย	<u>๓๐๐,๐๐๐</u>	<u>๓๐๐,๐๐๐</u>	-
	๑๙๗,๐๐๐	๑๗๕,๙๐๐	๒๑,๑๐๐
หัก : ซากทุนสุทธิจากการ -ปรับปรุงราคา	-	<u>๓,๑๐๐</u>	<u>๓,๑๐๐</u>
ยอดคงเหลือ : ๓๑ ธ.ค. ๒๕๐๔ บาท	<u>๑๙๗,๐๐๐</u>	<u>๑๗๒,๘๐๐</u>	<u>๒๔,๒๐๐</u>

(งบที่ ๔)

การ เปรียบเทียบกำไร สะสมตามรายงานและค่าที่ปรับปรุง

งบดุลของ บริษัท ก จำกัด ณ ธันวาคม ๒๕๐๔ ตามที่ปรับปรุงเป็นค่าของเงินเดือน ธันวาคม ๒๕๐๔ แสดงกำไร สะสมน้อยกว่าในงบดุลตามรายงาน ๒๔,๒๐๐ บาท ผลต่างข้างนี้เป็นผลมาจากการปรับปรุงสินทรัพย์และทุนดังต่อไปนี้

สินทรัพย์รวม

ตามที่ได้ปรับปรุง	(งบที่ ๖)	๓,๓๓๕,๒๐๐	
ตามรายงาน	(งบที่ ๑)	<u>๓,๖๓๕,๐๐๐</u>	
ผลแตกต่าง			๑๐๐,๒๐๐

ทุน :

ตามที่ได้ปรับปรุง	(งบที่ ๖)	๓,๑๒๕,๕๐๐	
ตามรายงาน	(งบที่ ๑)	<u>๓,๐๐๐,๐๐๐</u>	
ผลแตกต่าง			<u>๑๒๕,๕๐๐</u>

การลดลงของกำไรสะสมจากการปรับ

- รั้งราคาของงบดุล บาท ๒๕,๒๐๐

งบที่ ๔ ซึ่งเปรียบเทียบงบกำไรสะสมตามรายงานและตามที่ได้ปรับปรุงแสดงสาเหตุของการลดลงของกำไรสะสมโดยการปรับรั้งราคา ดังนี้

การปรับปรุงกำไรสะสม ณ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๓	๑๗,๒๐๐
การปรับปรุงกำไรสุทธิสำหรับปีสิ้นสุด ๓๑ ธันวาคม ๒๕๐๔	๓,๕๐๐
ขาดทุนสุทธิจากการปรับรั้งราคา	<u>๓,๑๐๐</u>
	บาท <u>๒๕,๒๐๐</u>

การนำรั้งราคามาปรับปรุงบัญชีจะได้ผลลัพธ์ที่มากขึ้นเพียงเล็กน้อยกับสมมติฐานที่กำหนดขึ้นใช้ในการปรับปรุง และรั้งราคา จากตัวอย่างที่กล่าวโดยละเอียดข้างต้นนี้ รั้งราคาสินค้าผู้บริโภคเป็นเครื่องปรับ ซึ่งอาจจะไม่เหมาะสมกับความมุ่งหมายในการปรับปรุงงบการเงินของธุรกิจก็ได้ ทั้งนี้เพราะรั้งราคาไม่ได้จัดทำขึ้นสำหรับจุดมุ่งหมายนี้โดยเฉพาะ รั้งราคาได้เตรียมขึ้นเพื่อไว้ค่านาจซื้อของเงินที่แต่ละคนได้ใช้จ่ายเป็นปกติประจำวัน ไม่ได้ทำขึ้นเพื่อไว้ค่านาจซื้อของเงินที่ใช้จ่ายสำหรับความมุ่งหมายทางธุรกิจ ถ้าได้รั้งราคาสำหรับธุรกิจโดยเฉพาะก็จะสามารถปรับปรุงงบการเงินของธุรกิจได้ถูกต้องยิ่งขึ้น^{๒๕}

เปรียบเทียบผลดีและผลเสียของการ รายงานแบบ เดิมกับ รายงานที่ปรับปรุงแล้ว

ผู้สนับสนุนการแสดงราคาสินทรัพย์ในราคาต้นทุนในอดีตจะคัดค้านวิธีการแสดงราคาสินทรัพย์โดยเอาระดับราคามาปรับ เห็นว่าราคาต้นทุนในอดีตมีข้อดี ดังนี้

ราคาต้นทุนในอดีตเป็นราคาที่กำหนดขึ้นอย่างมีหลักเกณฑ์และมีหลักฐานประกอบเพียงพอ ส่วนราคาตลาด และราคาที่น่าเชื่อถือขึ้นราคามาปรับขึ้นอยู่กับความคิดของบุคคลมากเกินไป และแต่ละคนจะตีราคาไม่เหมือนกัน นอกจากนี้ราคาต้นทุนในอดีตยังเป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่าฝ่ายจัดการได้นำเงินที่ลงทุนไปใช้จ่ายอะไรบ้าง ข้อสินทรัพย์ราคาเท่าไร จ่ายค่าใช้จ่ายอะไรบ้าง ราคาต้นทุนเป็นราคาที่ได้มาโดยเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด และหากใช้ราคาอื่น ๆ แล้ว อาจจะต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก

ผู้ที่ไม่นิยมราคาต้นทุนปรับด้วยเลขดัชนีราคาทั่วไปให้ความเห็นว่าเนื่องจากตัวเลขที่นำมาใช้ปรับนั้นเป็นตัวเลขที่แสดงถึงเปลี่ยนแปลงของระดับราคาทั่วไปจึงอาจจะมีความสัมพันธ์กับระดับราคาของสินทรัพย์นั้น ๆ น้อยมาก กล่าวคือ ระดับราคาสินทรัพย์ประจำชนิดใดชนิดหนึ่งอาจจะเปลี่ยนแปลงไปคนละทางกับราคาทั่วไป หรืออาจจะเปลี่ยนแปลงไปในทางเดียวกันแต่อัตราของความเปลี่ยนแปลงนั้นอาจจะไม่มากเท่ากันก็ได้ จึงอาจเป็นไปได้ว่าในกรณีที่ระดับราคาทั่วไป สูงขึ้น เมื่อนำดัชนีราคาทั่วไปมาปรับราคาต้นทุนในอดีตของสินทรัพย์ประจำแล้วจะทำให้เกิดเป็นราคาที่สูงกว่าราคาปัจจุบันของสินทรัพย์นั้นอีกประการหนึ่ง การใช้ราคานั้นไม่ได้นำมาเอาความเปลี่ยนแปลงของสมรรถภาพของเครื่องจักร เขามาพิจารณาด้วย เป็นต้นว่ากรณีที่เครื่องจักรราคาสูงขึ้นนั้นอาจเป็นเพราะเครื่องจักรรุ่นใหม่ ๆ มีสมรรถภาพในการผลิตสูงขึ้น ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายลงได้มากและสินค้าที่ผลิตก็มีคุณภาพดีขึ้น ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้ไม่ได้มีอยู่ในเครื่องจักร เก่าที่ใช้อยู่ในเวลานี้ ดังนั้นการจะใช้ดัชนีราคาทั่วไปปรับราคาของเครื่องจักร เก่าให้สูงขึ้นจึงอาจจะเป็นการแสดงราคาสินทรัพย์เกินกว่าค่าทางเศรษฐกิจของสินทรัพย์นั้นก็ได้

การใช้ราคาต้นทุนปรับด้วยเลขดัชนีราคา ในบุคคลจะทำให้การ เปรียบเทียบในระหว่างกิจการมีความหมายขึ้นนั้นอาจแย้งได้ว่าโดยปกติสาเหตุต่าง ๆ ที่จะทำให้การ เปรียบเทียบในระหว่างกิจการ เป็นไปไม่ได้มีอยู่มากมาย เพราะวิธีการบัญชีซึ่ง เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปก็ไม่ได้

มีอยู่เพียงวิธีเดียว กิจกรรมต่าง ๆ จึงอาจจะใช้วิธีการบัญชีที่ต่างกันออกไปได้ ความแตกต่างระหว่างอำนาจซื้อของจำนวนเงินที่แสดงในงบคูลนั้นก็ เป็นเพียงสาเหตุเดียวในจำนวนสาเหตุอื่น ๆ อีกมากมาย ถึงแม้ว่าจะแก้ไขแล้วก็ยังไม่ทำให้การเปรียบเทียบในระหว่างกิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปได้ ส่วนผู้ที่ไม่สนับสนุนราคาค้นทุนในอดีต แต่สนับสนุนวิธีการนำระดับราคาสินค้ามาปรับให้ ความเห็นไว้ต่าง ๆ กัน คงจะกล่าวต่อไป

เมื่อสถานการณ์เศรษฐกิจปัจจุบันระดับราคาขึ้นลงอยู่เสมอและมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้น การที่เราใช้ราคาค้นทุนในอดีตจึงไม่ใกล้เคียงถึงค่าของสินทรัพย์ในปัจจุบัน และการที่ซื้อสินทรัพย์ และสินค้าในระยะเวลากัน ๆ กัน ตัวเลขที่แสดงในงบคูลก็เป็นหน่วยเงินตราที่มีค่าไม่เหมือนกัน ฉะนั้นการวิเคราะห์โดยเอางบการเงินของแต่ละปีมาเปรียบเทียบกันจึงไม่ให้ประโยชน์อะไร และเมื่อใช้ราคาค้นทุนในอดีต การคิดค่าเสื่อมราคาก็ได้น้อยกว่าความจริง เพราะปัจจุบันราคาสินทรัพย์สูงขึ้นมาก จึงเป็นผลให้การคิดค่าไรชาคทุนมากเกินไปอีกด้วย ซึ่งทำให้การจ่ายเงินปันผลและการเสียภาษีเงินได้ อาจจะเป็นการจ่ายจากเงินทุนก็ได้ ฉะนั้นราคาค้นทุนจะเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจได้เหมาะสมและน้อยกว่าวิธีที่ปรับด้วยระดับราคาและวิธีอื่น ๆ มาก

ตามที่กล่าวไว้ข้างต้นถึงข้อเสียของราคาค้นทุนในการที่จะทำให้การเปรียบเทียบงบประมาณระหว่างปีของกิจการเดียวกันและการเปรียบเทียบในระหว่างกิจการต่าง ๆ ไม่ได้ผลสม ความมุ่งหมายนั้น การใช้ดัชนีราคาทั่วไปมาปรับราคาค้นทุนจะทำให้ลบล้างข้อเสียต่าง ๆ เหล่า นั้นให้รวมการต่าง ๆ ในบัญชีกำไรขาดทุน เช่นค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ประจำ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ และรายได้ก็จะ เป็นรายการที่นำมาเปรียบเทียบกันได้ เพราะหน่วยเงินตราที่มีอำนาจซื้อเสมอกันนั้นเปรียบเทียบเสมือนเครื่องวัดอันถูกต้องตามมาตรฐานและการเปรียบเทียบในระหว่างปีของกิจการเดียวกันหรือการเปรียบเทียบระหว่างกิจการก็จะมี ความหมายมากขึ้น ถ้ากิจการต่าง ๆ เหล่านี้ได้ปรับรายการต้นทุนต่าง ๆ ด้วยดัชนีราคาสินทรัพย์เช่นเดียวกัน

โดยที่ราคาตามวิธีนี้เป็นราคาที่กำหนดขึ้นอย่างมีหลักเกณฑ์จากราคาค้นทุนและดัชนีราคาทั่วไปของสินค้าทำขึ้นโดยกระทรวงเศรษฐกิจหรือส่วนราชการอื่น ๆ จึงนับได้ว่าเป็นราคาที่น่าเชื่อถือ เพราะมีหลักฐานประกอบอย่างเพียงพอ การใช้ราคาค้นทุนปรับด้วยดัชนีราคาทั่วไป

นั่นจึงนอกจากจะเป็นราคาที่น่าเชื่อถือและไว้วางใจเท่ากับราคาค้นทุนในอดีตแล้ว ยังเป็นราคาใกล้เคียงกับราคาปัจจุบันของสินทรัพย์นั้นมากกว่าราคาค้นทุนในอดีตอีกด้วย สำหรับประโยชน์ที่ผู้อ่านบทนี้จะได้รับจากการใช้ราคานี้ในงบดุลนั้นว่ามีอยู่มาก ตามหลักการอันเป็นมูลฐานทางการบัญชี นักบัญชีมีหน้าที่รายงานผลการวัดการเปลี่ยนแปลงของเงินที่ผู้ถือหุ้นนำมาลงทุนและกำไรประจำงวด ถ้านักบัญชีไม่ยอมรับผลของการเปลี่ยนแปลงของอำนาจซื้อเข้ามาพิจารณาในการวัดกำไรประจำงวดแล้ว กำไรที่ได้นั้นก็จะไม่ใช่กำไรที่แท้จริง และหน้าที่ของฝ่ายจัดการนั้นก็มิใช่เพียงแต่จะรักษาเงินลงทุนที่ผู้ถือหุ้นมอบหมายไว้ให้ในรูปของหน่วยเงินตรา แต่สิ่งที่จะต้องรักษาก็คืออำนาจซื้อที่มีอยู่ในเงินลงทุนนั้น ถ้ารายการทุกรายการที่ปรากฏในงบดุลซึ่งแสดงต่อผู้ถือหุ้นนั้นเป็นรายการที่วัดด้วยหน่วยของเงิน ที่มีอำนาจซื้อเสมอกันหมดแล้วผู้ถือหุ้นและประชาชนทั่วไปก็จะวัดความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายจัดการได้ดีกว่าการใช้ราคาค้นทุนในอดีต

นอกจากนี้ Henry W. Sweeney ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มใช้เลขดัชนีเป็นเครื่องมือปรับตัวเลขในบัญชีประจำงวด ซึ่งเขาเรียกวิธีของเขาว่า "Stabilized Accounting" Sweeney ได้ศึกษาค้นวิธีการบัญชีราคาค้นทุนในอดีตดังนี้คือ

- ๑ การที่เราลงทุนไม่ว่าในธุรกิจใด ๆ ผลที่สุดก็เพื่อหาเงิน (กำไร) มาซื้อเครื่องอุปโภคบริโภค ฉะนั้นการนำเสนอผลของการลงทุน (ในรูปบัญชีประจำงวด) ก็ควรแสดงออกในรูปของอำนาจซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค (คือแสดงฐานะของกิจการ เป็นหน่วยเงินที่อาจซื้อหาสินค้าอุปโภค ฯ ได้ในขณะนั้น) แต่จะเห็นว่าวิธีการบัญชีแบบเก่านี้มิได้มีการนำเสนอในลักษณะนี้
- ๒ วิธีการบัญชีแบบเก่านี้ว่าผิดหลักการคำนวณอย่างยิ่ง คือเป็นการแสดงค่าของเงินที่ต่างกันอยู่ในบัญชีเดียวกัน เนื่องจากการลงบัญชีไว้ในระยะเวลาต่าง ๆ กัน และค่าของเงินย่อมผันแปรอยู่เสมอ จึงเปรียบเสมือนการบันทึกลงมาต่างชนิดกัน อันมีลูกแอปเปิ้ล ลูกพีช ลูกแพร์ รวมกันเป็นจำนวนลูกแพร์แต่อย่างเกี่ยว
- ๓ วิธีการบัญชีแบบเก่าที่ใช้กันอยู่นี้ว่ายังไม่สมบูรณ์แบบ เนื่องจากยังมีได้พิจารณาถึง "กำไรและขาดทุน" อันเกิดจากค่าของเงินเปลี่ยนแปลงไป^{๓๐}

๓๐ จากแหล่งเดียวกันหน้า ๓๕